

UTRIKESUTSKOTTETS BETÄNKANDE 7/2012 rd

Statsrådets redogörelse till riksdagen om gränshinder i Norden

Verksamhetsberättelse från Finlands delegation i Nordiska rådet 2011

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 25 april 2012 statsrådets redogörelse till riksdagen om gränshinder i Norden (SRR 3/2012 rd) och den 20 april 2012 verksamhetsberättelsen från Finlands delegation i Nordiska rådet 2011 till utrikesutskottet för beredning. Utskottet har behandlat delegationens verksamhetsberättelse tillsammans med statsrådets redogörelse för att gränshindren ska kunna behandlas mer enhetligt.

Utlåtanden

I enlighet med riksdagens beslut har social- och hälsovårdsutskottet och kulturutskottet lämnat

utlåtande om redogörelsen. Utlåtandena (ShUU 10/2012 rd, KuUU 7/2012 rd) återges efter betänkandet. Dessutom har finansutskottet lämnat ett motiverat ställningstagande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- riksdagsledamot Simo Rundgren och sekreterare Greta Lohiniva, Finlands delegation i Nordiska rådet
- ordförande Ole Norrback, Gränshinderforum.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

I sitt program säger sig regeringen arbeta aktivt för att intensifiera det nordiska samarbetet. Debatten om statsrådets redogörelse i plenum den 25 april var ett led i debatten om gränshinder i samtliga nordiska parlament. I redogörelsen begränsas gränshinder till sådana skillnader i lagstiftning eller lagtillämpning mellan de nordiska länderna som försvårar för enskilda människor eller företag att fungera på lika villkor i något annat nordiskt land. Frågan om gränshinder tas

också upp i verksamhetsberättelsen från Finlands delegation i Nordiska rådet 2011.

Regeringen gör fyra tydliga åtaganden i redogörelsen om gränshinder. Den utfäster sig att fortsätta och vidare fördjupa det nordiska gränshindersamarbetet, vidta åtgärder för att förhindra uppkomsten av nya hinder, göra förslag för att röja hinder som kan lösas genom nationella beslut och verka aktivt för att eliminera hinder som förutsätter samnordisk beredning.

Social- och hälsovårdsutskottet (ShUU 10/2012 rd) framhåller att det är ett långsiktigt arbete att undanröja gränshinder och att några snabba resultat inte är att vänta. Därför är det viktigt inte bara att undanröja hinder utan också att se till att det inte skapas nya gränshinder genom lagstiftning. Social- och hälsovårdsutskottet pekar på det faktum att det har saknats politisk vilja i Norden att samordna lagstiftningen för att åtgärda problemen.

Kulturutskottet (KuUU 7/2012 rd) poängterar att den arbetsgrupp som tillsattes vid arbets- och näringsministeriet i januari 2012 för att bedöma vilka villkor som gäller för användningen av tjänster tillhandahållna av utomstående på arbetsplatsen och vilka effekter tjänsterna får också bör ta upp arbetsmarknadsåtgärder, som att ordna arbetspraktik utomlands.

För det nordiska gränsområdessamarbetet föreslår kulturutskottet ett experiment med särskild gränsområdeslagstiftning som gör det möjligt att undanröja faktiska gränshinder eller minska dem i betydande grad. Utrikesutskottet anser att kulturutskottets förslag är motiverat.

Finansutskottet menar (protokollsutdrag VaVP 23/2012 rd) att de skattefrågor som lyfts fram i redogörelsen inte föranleder vidare åtgärder i detta sammanhang.

Utskottet instämmer i regeringens syn att arbetet för att främja fri rörlighet i Norden och undanröja gränshinder mellan länderna målmedvetet bör fortsätta. Det förutsätter bättre samordning mellan myndigheterna i eget land och de nordiska länderna. Ministerierna ska se till att

kartlägga hinder med avsevärda konsekvenser och det ska finnas en ambition att undanröja dem. Debatten om gränshinder måste frigöra sig från generaliseringar och insatserna inriktas på verkliga problem.

Utrikesutskottet ser gärna att konsekvenserna av gränshinder också betraktas i ljuset av justitieministeriets anvisningar om bedömning av föreslagna författningars konsekvenser. Det gäller också formuleringen av nationella ståndpunkter till föreslagna EU-rättsakter och genomförandet av EU-direktiv.

Norden intresserar. Det är viktigt med klara regler på politisk nivå för hur verkliga gränshinder ska undanröjas. Det finns ingen anledning att rygga för nödvändiga reformer (UtUB 4/2012 rd). Det får inte glömmas bort i debatten att det är år sedan det nordiska samarbetet ansetts lika nödvändigt och aktuellt som i dag. Därför är det angeläget att se på hur beprövade institutionella strukturer fungerar i dagens värld. De får inte hindra eller bromsa upp politiska mål utan de ska vara anpassade till dagens politiska och ekonomiska realiteter och utmaningar.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

har ingenting att invända mot berättelsen, och

har ingenting att invända mot redogörelsen, men förutsätter att regeringen beaktar ståndpunkterna i betänkandet.

Helsingfors den 5 juni 2012

I den avgörande behandlingen deltog

vordf. Pertti Salolainen /saml
medl. Jouni Backman /sd
Pekka Haavisto /gröna
Ilkka Kanerva /saml
Saara Karhu /sd
Mari Kiviniemi /cent
Johannes Koskinen /sd

Annika Lapintie /vänst
Maria Lohela /saf
Petteri Orpo /saml
Tom Packalén /saf
Ben Zyskowitz /saml
ers. Timo Heinonen /saml
Seppo Kääriäinen /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Tuula Svinhufvud.